

Hướng dẫn giải vở bài tập Lịch sử lớp 7 Bài 14: Ba lần kháng chiến chống quân xâm lược Mông - Nguyên (Thế kỉ XIII) (phần 2) có lời giải chi tiết, dễ hiểu, đủ ý và cách trả lời ngắn gọn được biên soạn bởi đội ngũ chuyên gia giàu kinh nghiệm. Hỗ trợ học sinh trong quá trình học tập tốt môn Lịch sử 7.

Trả lời câu hỏi SGK Bài 14 -phần 2 Lịch sử 7 trang 58 – 61

Câu hỏi trang 58 SGK Lịch Sử 7:

Hốt Tất Liệt chủ trương xâm lược Cham-pa và Đại Việt nhằm mục đích gì ? Tại sao quân Nguyên đánh Cham-pa trước khi đánh Đại Việt ?

Trả lời:

- Mục đích đánh Cham-pa và Đại Việt của Hốt Tất Liệt là để mở rộng phạm vi thống trị, đô hộ và thôn tính các nước khác.
- Nhà Nguyên đánh Cham-pa trước để phối hợp thực hiện kế hoạch "gọng kìm" bao vây tiêu diệt quân ta, nhanh chóng đánh bại Đại Việt.
- Kết quả: hơn một vạn quân Nguyên do tướng Toa Đô chỉ huy xâm lược Cham-pa (1238) bị quân dân Cham-pa đánh cho tan rã → kế hoạch của quân Nguyên định dùng Cham-pa làm bàn đạp tấn công Đại Việt bước đầu tan vỡ.

Câu hỏi trang 59 SGK Lịch Sử 7:

Theo em, Hội nghị Diên Hồng có tác dụng như thế nào đến việc chuẩn bị cho cuộc kháng chiến ?

Trả lời:

- Hội nghị Diên Hồng với thành phần dự họp gồm những bậc phụ lão có uy tín trong cả nước.
- Mục đích: bàn kế đánh giặc giữa vua và các quan lại, các bậc phụ lão. Điều này chứng tỏ nhà Trần rất tôn trọng ý kiến của các bậc phụ lão.
- Tác dụng: động viên trai tráng hăng hái lên đường đánh giặc, nhân dân tích cực sản xuất thêm nhiều lương thực, phục vụ cho kháng chiến, thể hiện quyết tâm trên dưới một lòng, triệu người như một, cùng quyết tâm đánh để tiêu diệt kẻ thù xâm lược.

Câu hỏi trang 59 SGK Lịch Sử 7:

Sự kiện nào thể hiện ý chí quyết tâm của quân dân nhà Trần ?

Trả lời:

- Hình ảnh Trần Quốc Toản cầm thù giặc, tay bóp nát quả cam lúc nào không hay biết.
- Câu trả lời đồng thanh khi vua Trần hỏi các bậc phụ lão tại Hội nghị Diên Hồng nên đánh hay nên hòa, mọi người đồng thanh trả lời : "Nên đánh".
- Chữ "Sát Thát" (giết giặc Mông Cổ) đều thích trên cánh tay các quân sĩ.

Câu hỏi trang 60 SGK Lịch Sử 7:

Em hãy sử dụng lược đồ (SGK, trang 60) để trình bày tóm tắt diễn biến cuộc kháng chiến trong những tháng đầu năm 1285.

Trả lời:

- Sau khi biết tin quân Nguyên đánh Cham-pa, vua Trần triệu tập các vương hầu, quan lại họp tại Bình Than (Chí Linh, Hải Dương) để bàn kế đánh giặc. Trần Quốc Tuấn được giao cho chỉ huy kháng chiến. Ông soạn "Hịch tướng sĩ" để động viên tinh thần chiến đấu của quân dân.
- Đầu năm 1258, vua Trần mời các vị bô lão họp hội nghị Diên Hồng ở Thăng Long để bàn kế đánh giặc.
- Cả nước được lệnh chuẩn bị sẵn sàng , quân đội tập trận lớn ở Đông Bộ Đầu.
- Cuối tháng 1- 1285, Thoát Hoan chỉ huy 50 vạn quân tiến công Đại Việt. Quân ta do Trần Hưng Đạo chỉ huy, sau một số trận chiến ở biên giới đã chủ động rút về Vạn Kiếp (Chí Linh, Hải Dương). Giặc tấn công Vạn Kiếp, quân đội nhà Trần rút về Thăng Long, thực hiện "vườn không nhà trống" rồi rút về Thiên Trường (Nam Định). Quân Nguyên chiếm được Thăng Long, nhưng chỉ dám đóng quân ở phía Bắc sông Hồng.
- Toa Đô từ Cham-pa đánh ra Nghệ An, Thanh Hóa. Thoát Hoan mở cuộc tấn công xuống phía Nam tạo thế "gọng kìm" với hi vọng tiêu diệt chủ lực quân Trần và bắt sống vua Trần. Quân ta chiến đấu dũng cảm, Thoát Hoan phải lui về Thăng Long, quân Nguyên lâm vào tình thế bị động , thiếu lương thực trầm trọng.
- Tháng 5 – 1285, quân đội nhà Trần bắt đầu phản công, nhiều trận đánh lớn đã diễn ra ở Tây Kết, Hàm Tử (Hưng Yên), Chương Dương (Hà Nội), quân giặc thất bại, quân ta tiến vào Thăng

Long. Quân Nguyên tháo chạy. Sau hơn hai tháng phản công, quân dân nhà Trần đã đánh tan hơn 50 vạn quân xâm lược Nguyên, kết thúc thắng lợi cuộc kháng chiến chống Mông Nguyên lần hai.

Câu hỏi trang 61 SGK Lịch Sử 7:

Em có nhận xét gì về kết quả của cuộc kháng chiến ?

Trả lời:

- Lực lượng của địch rất đông gồm 50 vạn quân hùng mạnh bậc nhất thế giới lúc đó, phối hợp đánh từ hai mặt phía bắc đánh xuống , phía nam đánh từ Cham-pa lên, tạo thành thế "gọng kìm" bao vây, tiêu diệt quân ta, với quyết tâm cao hòng chiếm được Đại Việt.

- Nhà Trần thực hiện chủ trương :vừa cản giặc vừa rút quân, tránh thế mạnh ban đầu của địch để bảo toàn lực lượng, thực hiện "vườn không nhà trống" để quân Nguyên gặp nhiều khó khăn về lương thảo,chớp thời cơ nhà Trần mở cuộc phản công (5/1285) giành thắng lợi, đánh tan hơn 50 vạn quân Nguyên. Đất nước sạch bóng quân thù.

Giải Lịch sử Bài 14 - phần 2 lớp 7 SGK trang 61**Bài 1 (trang 61 SGK Lịch sử 7):**

Việc nhà Trần chuẩn bị chống quân xâm lược đã có tác dụng như thế nào đối với cuộc kháng chiến ?

Lời giải:

Trong cuộc kháng chiến này, nhà Trần có quân đội mạnh, có tinh thần chiến đấu cao, có nền kinh tế hùng hậu để cung cấp cho cuộc kháng chiến, các tầng lớp nhân dân đoàn kết chặt chẽ với triều đình. Nhờ có sự chuẩn bị chu đáo về mọi mặt mà nhà Trần đã nhanh chóng giành thắng lợi.

Bài 2 (trang 61 SGK Lịch sử 7):

Dựa vào lược đồ (SGK, trang 60), em hãy trình bày tóm tắt diễn biến cuộc kháng chiến lần thứ hai chống quân Nguyên.

Lời giải:

- Sau khi biết tin quân Nguyên đánh Cham-pa, vua Trần triệu tập các vương hầu, quan lại họp tại Bình Than (Chí Linh, Hải Dương) để bàn kế đánh giặc. Trần Quốc Tuấn được giao cho chỉ huy kháng chiến. Ông soạn "Hịch tướng sĩ" để động viên tinh thần chiến đấu của quân dân.
- Đầu năm 1258, vua Trần mời các vị bô lão họp hội nghị Diên Hồng ở Thăng Long để bàn kế đánh giặc.
- Cả nước được lệnh chuẩn bị sẵn sàng, quân đội tập trận lớn ở Đông Bộ Đầu.
- Cuối tháng 1- 1285, Thoát Hoan chỉ huy 50 vạn quân tiến công Đại Việt. Quân ta do Trần Hưng Đạo chỉ huy, sau một số trận chiến ở biên giới đã chủ động rút về Vạn Kiếp (Chí Linh, Hải Dương). Giặc tấn công Vạn Kiếp, quân đội nhà Trần rút về Thăng Long, thực hiện "vườn không nhà trống" rồi rút về Thiên Trường (Nam Định). Quân Nguyên chiếm được Thăng Long, nhưng chỉ dám đóng quân ở phía Bắc sông Hồng.
- Toa Đô từ Cham-pa đánh ra Nghệ An, Thanh Hóa. Thoát Hoan mở cuộc tấn công xuống phía Nam tạo thế "gọng kìm" với hi vọng tiêu diệt chủ lực quân Trần và bắt sống vua Trần. Quân ta chiến đấu dũng cảm, Thoát Hoan phải lui về Thăng Long, quân Nguyên lâm vào tình thế bị động, thiếu lương thực trầm trọng.
- Tháng 5 – 1285, quân đội nhà Trần bắt đầu phản công, nhiều trận đánh lớn đã diễn ra ở Tây Kết, Hàm Tử (Hưng Yên), Chương Dương (Hà Nội), quân giặc thất bại, quân ta tiến vào Thăng Long. Quân Nguyên tháo chạy. Sau hơn hai tháng phản công, quân dân nhà Trần đã đánh tan hơn 50 vạn quân xâm lược Nguyên, kết thúc thắng lợi cuộc kháng chiến chống Mông Nguyên lần hai.

Bài 3 (trang 61 SGK Lịch sử 7):

Hãy cho biết cách đánh quân Nguyên của nhà Trần trong cuộc kháng chiến lần thứ hai.

Lời giải:

- Thực hiện chủ trương "vườn không nhà trống".
- Tránh thế giặc mạnh khi chúng mới đến xâm lược.
- Vừa cho quân cản bước tiến của giặc, vừa rút lui bảo toàn lực lượng.
- Khi thời cơ đến, phản công tiêu diệt giặc, giành thắng lợi.

